

перешкоджають ефективному лікуванню хворих. Тому, застосування перед знеболенням експрес-тестів для оцінки психоемоційного стану пацієнтів є необхідним завданням кожного лікаря-стоматолога на амбулаторному прийомі.

РОЛЬ МІКРОБІОЛОГІЇ З ПРОФІЛАКТИКОЮ ІНФЕКЦІЙ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ПАРАМЕДИКА

Дерев'яно Т.В., Звягольська І.М., Полянська В.П.

Полтавський державний медичний університет

Важливим завданням сучасної вищої медичної освіти є забезпечення високоякісної підготовки фахівців екстреної медицини – парамедиків, які повинні надавати широкий спектр рятувальних медичних послуг у невідкладному стані на догоспітальному етапі, своєчасно транспортувати потерпілого до медичних установ і попередити тяжкі ускладнення [2].

Навчальна дисципліна «Мікробіологія з профілактикою інфекцій» є однією з невід'ємних складових формування професійно-комунікативної компетентності майбутнього фахівця кваліфікації «Парамедик». Відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Парамедик» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» освітня компонента «Мікробіологія з профілактикою інфекцій» вивчається здобувачами освіти на другому році навчання на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології Полтавського державного медичного університету та забезпечує набуття ними інтегральних, загальних і фахових компетентностей [1].

До спеціальних (фахових) компетентностей, які отримують здобувачі освіти при вивченні мікробіології належать:

1. Застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватної/інтимної/конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
2. Здатність здійснювати медичні процедури і маніпуляції: інгаляції, ін'єкції; забезпечувати внутрішньо кістковий та периферичний внутрішньовенний доступи.
3. Здатність дотримуватися принципів медичної деонтології, забезпечувати збереження лікарської таємниці та постійно удосконалювати свій професійний рівень.

Передбачається, що після засвоєння мікробіології з профілактикою інфекцій формуються наступні програмні результати навчання (відповідно освітньо-професійній програмі):

1. Знати і розуміти анатомію, фізіологію та інші фундаментальні медичні науки, що лежать в основі професійної діяльності парамедика, на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.
2. Здійснювати оцінку безпечності місця події, демонструвати забезпечення безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельних засобів індивідуального захисту.

3. Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортуванні постраждалого /пацієнта.
4. Використовувати навички критичного мислення для організації і надання екстреної медичної допомоги при масових випадках, у надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час, у тому числі пов'язаних із викидом сильнодіючих отруйних речовин, небезпечних матеріалів та при інфекційних хворобах.
5. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 4).
6. Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку суспільства.
7. Здатність до самонавчання та професійного розвитку.
8. Здатність застосовувати на практиці принципи етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.

Освітньо-пізнавальний процес на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології організований таким чином, щоб здобувачі освіти відчували сенс своєї обраної майбутньої професії у сфері екстреної медичної допомоги. З цією метою постійно та послідовно впроваджуються інноваційні технології та інтерактивні методи навчання фахівця-парамедика (зокрема, рольові ігри), які спрямовані на те, щоб студенти були озброєні не лише теоретичними знаннями, але й мали достатній практичний досвід, забезпечують їх творчу діяльність, створюють умови для підвищеної мотивації, емоційності, розвиваючи критичне мислення.

Таким чином, освітня компонента «Мікробіологія з профілактикою інфекцій» закладає фундамент необхідних знань, умінь та навичок для подальшого вивчення здобувачами освіти профільних навчальних дисциплін, спрямована та забезпечує професійну підготовку майбутніх висококваліфікованих фахівців-парамедиків.

Список літератури:

1. Звягольська І.М. Методичні аспекти викладання навчальної дисципліни «Мікробіологія з профілактикою інфекцій» для майбутніх фахівців-парамедиків / І.М. Звягольська, Т.В. Дерев'яно, Г.А. Лобань // Медична освіта. – 2021. – № 2 (додаток). – С.30-35.
2. Корда М.М. Освітньо-професійна програма та технологія підготовки парамедиків у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України / М.М. Корда, А.А. Гудима, А.Г. Шульгай, С.Й. Запорожан // Медична освіта. – 2019. – № 3 (додаток) – С.6-14.